

Χριστιανισμός και σεξουαλικότητα - Η αγαπημένη αμαρτία της Εκκλησίας

✘ «Όσο δεν αντιλαμβανόμαστε την ηθική του Χριστιανισμού ως βαρύ έγκλημα κατά της ζωής, το παιχνίδι είναι πολύ εύκολο για τους υπερασπιστές του».

Φρίντριχ Νίτσε

Η θεμελιώδης σημασία της σεξουαλικότητας, εκφράζεται στη θρησκευτική πίστη όλων των λαών -πρωτογενώς πάντοτε με θετικό τρόπο. Το αιδοίο και ο φαλλός, ως φορείς της γονιμότητας, ήταν ιερά για τους αρχαίους ανθρώπους και οι ερωτικές πράξεις βρισκόνταν πάντα στο επίκεντρο της θρησκευτικής ζωής.

Αφού η σεξουαλικότητα τιμήθηκε και εξυμνήθηκε επί χιλιετίες, κάποτε ανέκυψαν και η εχθροί της που με τον καιρό η δύναμή τους μεγάλωνε. Τέτοιους εχθρούς γνώρισε και η γυναίκα που ήταν πολύ σεβαστή στους παλαιούς μητριαρχικούς πολιτισμούς. Πάντοτε υπό την αιγίδα της θρησκείας, εμφανίστηκαν δυνάμεις που πολεμούσαν πότε τη γυναίκα, πότε την σεξουαλικότητα ή και τις δυο μαζί.

Ο ίδιος ο Χριστός δεν έζησε πάντως ως ασκητής, δεν κατοικούσε, όπως ο Ιωάννης ο Βαπτιστής, στην έρημο, αλλά διαχώρισε τη θέση του από αυτόν. Επιπλέον στιγματίστηκε από τους εχθρούς του ως «φαγός (ψόγος) και οινοπότης». Επίσης συναναστρεφόταν χωρίς συστολή με γυναίκες, που δεν τις θεωρούσε κατώτερες και δεν τις παραγκώνιζε ποτέ και πουθενά, επικοινωνούσε μάλιστα με αμαρτωλούς και με πόρνες, ενώ δεν καταδίκασε ούτε τις μοιχαλίδες.

Από την άλλη, στον απόστολο Παύλο, τον πραγματικό ιδρυτή του Χριστιανισμού, αρχίζουν ήδη να αναφαίνονται οι σωματικές αυτοτιμωρίες, η κατάπιξη των συναισθημάτων, το μίσος του σώματος. Η «σάρκα» εμφανίζεται κατευθείαν ως έδρα της αμαρτίας. Στη σάρκα δεν υπάρχει κανένα καλό («δεν κατοικεί [...] εν τη σαρκί μου αγαθόν»), η σάρκα είναι «σώμα θανάτου», ο χριστιανός πρέπει να «βασανίσει το σώμα», να το «υποδουλώσει» («υπωπιάζω μου το σώμα και δουλαγωγώ»), να το «νεκρώσει» κ.τ.λ. Ταυτόχρονα ο Παύλος ταπεινώνει τη γυναίκα θεωρώντας την απλώς ανταύγεια του άντρα και αποδίδοντας της δευτερεύουσα σημασία -όλες οι υπεκφυγές των απολογητών διαψεύδονται από τα ίδια τα κείμενα. Τέλος ο απόστολος υποβιβάζει και τον γάμο, αφού τον εγκρίνει

μόνο για την αποφυγή της πορνείας («δια δε τας πορνείας έκαστος την εαυτού γυναίκα εχέτω») και εξηγεί ρητά ότι είναι καλό για τον άντρα «γυναικός μη άπτεσθαι».

Πολύ νωρίς οι πιο γνωστοί πατέρες της Εκκλησίας άρχισαν να πλειοδοτούν ο ένας έναντι του άλλου στην προπαγάνδισή της ασκητείας και με τη γοητευτική τους γλώσσα να προτρέπουν προπάντων τα παιδιά, ακόμη και τεσσάρων ή πέντε ετών, στην αγνεία. Ασκώντας πίεση σε ανύποπτα μυαλά και σώματα, τους αποσπούσαν υποσχέσεις παρθενίας που θα τα δέσμευαν σε όλη τη ζωή τους. Όταν όμως μερικοί εχέφρονες μεταξύ των ενηλίκων διαμαρτύρονταν, οι σεβάσμιοι πατέρες φανάτιζαν τον κόσμο εναντίον τους. «Οι γονείς αντιστέκονται, αλλά πρέπει να υπερνικηθούν», κηρύσσει ο άγιος Αμβρόσιος.

Στο όνομα της αγνείας πολλοί μοναχοί παραδίδονται σε μια φρικτή ζωή. Κυλιούνται γυμνοί σε μυρμηγκοφωλιές όπως ο Μακάριος, σε αγκάθια όπως ο Βενέδικτος, κλαψουρίζουν ασταμάτητα όπως ο Σενούτε (άγιος της Κοπτικής Εκκλησίας) ή ζουν μέσα στην ακαθαρσία όπως ο Αντώνιος (το τάγμα των αντωνιτών έχει το προνόμιο της εκτροφής χοίρων και ένα γουρούνι ως έμβλημα, ενώ ο Αντώνιος έχει προαχθεί σε προστάτη των κατοικίδιων ζώων). Σε όλη τους τη ζωή, όπως ο Συμεών ο Στυλίτης, δεν κοιτάζουν ούτε την ίδια τους τη μητέρα και πετροβολούν τις γυναίκες. Κρεμούν βαριά σίδερα από το πέος τους και έτσι είναι σαν ευνούχοι. Ζουν πολλά χρόνια εντοιχισμένοι, ολόκληρες δεκαετίες πάνω σε στύλους, τρώνε σε όλη τους τη ζωή χορτάρι βοσκώντας σαν τα ζώα. Προσποιούνται συνεχώς τον τρελό -αρκετοί άλλωστε έχουν τρελαθεί πραγματικά. Ακόμη και στον 20ό αιώνα μερικοί θεολόγοι εξυμνούν όλα αυτά ως «ηρωισμό», «αγιότητα», «βαθύτερες μορφές θρησκευτικής συνείδησης», προϊόντα μιας «θαυματουργικής επίδρασης του Αγίου Πνεύματος» κ.τ.λ.

Αλλά και ο Μεσαίωνας θεωρεί την, εχθρική προς το σώμα και τις ορμές, στάση των υστερικών ασκητών ως το πιο υψηλό ιδανικό. Σχεδόν κάθε εκδήλωση της σεξουαλικότητας είναι βαριά αμαρτία, η παθολογική αγνεία ιερή, η ηδονή διαβολεμένη. ενώ η σωματική αυτοτιμωρία εκθειάζεται. Οι θεολόγοι καθυβρίζουν το σώμα με χαρακτηρισμούς όπως «κοπρόλακκος», «αγγείο σήψης», «γεμάτο βρομιά και βδελυγμία». Όχι ο πρώτος τυχών, αλλά ο Ιωάννης της Άβιλας, που το 1266 αναγορεύθηκε διδάσκαλος της Εκκλησίας, διδάσκει: «Να περιφρονείς το σώμα, να το θεωρείς κοπρώνα σκεπασμένο με χιόνι, κάτι που σου προκαλεί αηδία ακόμη και όταν το σκέφτεσαι». Όχι ο πρώτος τυχών, αλλά ο άγιος Φραγκίσκος της Ασίζης ορίζει ότι το σώμα πρέπει «να το μισούμε επειδή επιθυμεί μια σαρκική

ζωή», ότι «η σάρκα πρέπει να απονεκρώνεται και να περιφρονείται [...] και να ατιμάζεται». (Μερικές φορές οι μοναχοί του μεσαίωνα αποκαλούνται «ρασοκατουρλήδες».)

Όταν πάθαιναν ή απλώς φοβούνταν ότι θα πάθουν ονειρώξη, όταν κρυφοκοίταζαν φιλήδονα μια γυναίκα, βουτούσαν αμέσως, ακόμη και τη νύχτα ή το χειμώνα, στο νερό, σε πολύ ψυχρά ποτάμια ή σε παγωμένες λίμνες, και έκαναν εκεί μέσα κάμψεις των γονάτων ψέλνοντας εκκλησιαστικούς ύμνους. Για να δαμάσουν το πέος τους φορούσαν κάθε χρόνο κιλίκια εφοδιασμένα με καρφιά, κοιμούνταν μάλιστα με αυτά, ή αυτομαστιγώνονταν συχνά μέχρι λιποθυμίας, όπως ο ιδρυτής του τάγματος των δομινικανών. Ακόμη και στον 20ό αιώνα οι ιησουίτες βασανίζονται με μαστίγια και χαλύβδινες ακίδες -αφού σύμφωνα με τον άγιο Φραγκίσκο της Σάλης η εξωτερική απονέκρωση είναι όπως η βρόμη για τον γάιδαρο, που τον κάνει να περπατάει καλύτερα.

Η ίδια η Εκκλησία, ήδη από την αρχαιότητα και παρ' όλες τις μεταρρυθμίσεις του μεσαίωνα, παραπονιέται συχνά ότι οι μοναχοί «δίνουν το χειρότερο παράδειγμα» στους λαούς, ότι «σχεδόν σε όλη την Ευρώπη [...] οι μοναχοί δεν έχουν να επιδείξουν τίποτε περισσότερο από τη φαλάκρα και το ράσο», ότι πολλοί πηγαίνουν στα μοναστήρια μόνο για να μπορούν να πορνεύονται ανενόχλητοι. Η ελευθεριάζουσα ζωή των μοναχών ήταν πραγματικά παροιμιώδης. Μέχρι και τα τέλη του 16ου αιώνα τα ανδρικά μοναστήρια έβριθαν από γυναίκες και παιδιά. Η δε ομοφυλοφιλία ανθούσε στα μοναστήρια ήδη από την ίδρυση τους.

Οι μοναχές των ταγμάτων εγκαινιάζουν όμως στη Δύση την περιπατητική πορνεία. Γενικά οι μοναχές, όσο επεκτεινόταν η βασιλεία των ουρανών πάνω στη γη, τόσο πιο συχνά ανταγωνίζονταν τις πόρνες. Ήδη από τον 9ο αιώνα τα γυναικεία μοναστήρια παρομοιάζονται επανειλημμένα με οίκους ανοχής. Πολλές μονές γίνονται αργότερα ανοιχτά πορνεία, από τις πιο βόρειες περιοχές της Ευρώπης, όπου η εθνική αγία της Σουηδίας (αγία Μπριγκίτα) παραπονιέται ότι οι πύλες των γυναικείων μονών είναι μέρα και νύχτα ανοιχτές σε λαϊκούς και κληρικούς, μέχρι τη Γαλλία και την Ιταλία, όπου ο θεολόγος Νικόλαος του Κλεμάνζ ομολογεί: «*Η κάλυψη ενός κοριτσιού με πέπλο σήμερα σημαίνει κατευθείαν την παράδοση του στην πορνεία*». Οι τόποι περισυλλογής αποκαλούνται «χαμαιτυπεία» ή «οίκοι ανοχής» των ευγενών. Το δημοτικό συμβούλιο της Λοζάνης απαγορεύει στις μοναχές να ανταγωνίζονται και να ζημιώνουν τα μπουρδέλα, ενώ το δημοτικό συμβούλιο της Ζυρίχης εκδίδει το 1493 μια αυστηρή διάταξη «κατά των ακόλαστων επισκέψεων».

Όπου δεν υπήρχαν άντρες και οι μοναχές δεν δικαιούνταν ούτε καν εξομολογητές, οι γυναίκες κατέφευγαν συχνά σε παιδιά, σε τετράποδα ή ακόμη και σε εντελώς άψυχα μέσα ηδονής, πρωτόγονους σωλήνες ή ασφαλώς και σε τεχνητούς φαλλούς με όσχεα γεμισμένα με γάλα, που τη στιγμή της κορυφαίας έντασης «εκσπερματωνόταν», ζεστό ή κρύο, μέσα στον λιγότερο ή περισσότερο παρθενικό κόλπο. Τέτοια υποκατάστατα αποκαλούνται στη Γαλλία, όχι χωρίς λόγο, «κοσμήματα των καλογριών» (bijoux de religieuse). Όταν πέθανε η Μαργκερίτ Γκουρντάν (1783), η πιο φημισμένη ιδιοκτήτρια οίκων ανοχής του αιώνα -που ήταν και γνωστή κατασκευάστρια ολίσβων- στα χαρτιά της βρέθηκαν εκατοντάδες παραγγελίες τέτοιων «κοσμημάτων» από γαλλικά μοναστήρια.

Όπου η Εκκλησία ζητούσε τον «σωφρονισμό», οι απάνθρωπες τιμωρίες έπεφταν βροχή. Προπάντων όσοι αθετούσαν την υπόσχεση παρθενίας -ακόμη και εκείνοι που είχαν εγκλεισθεί σε μοναστήρια παρά τη θέλησή τους-καταδικάζονταν σε πολυετή νηστεία ζώντας με νερό και ψωμί, φυλακίζονταν χρόνια ολόκληρα, υπέμειναν συχνές πρόσθετες ταλαιπωρίες και μαστιγώνονταν ή ραγίζονταν. Ο αριθμός των ραβδισμών επέκειτο στην κρίση του ηγούμενου και μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις επιτρεπόταν το μαστίγωμα ή το ράβδισμα μέχρι την επέλευση του θανάτου.

Στον κοσμικό κλήρο επιβλήθηκε η αγαμία. Τρεις λόγοι έκαναν όμως την Εκκλησία να επιβάλει την αγαμία. Πρώτον, η παραίτηση από τη σεξουαλική ζωή υποτίθεται ότι θα εμφάνιζε τους κληρικούς ως πιο αξιόπιστους και πιο σεβαστούς στα μάτια των πιστών. Δεύτερον, ένας άγαμος κληρικός κόστιζε στην Εκκλησία λιγότερο από έναν έγγαμο οικογενειάρχη. Τρίτον, η Εκκλησία ενδιαφερόταν για άβουλα και ανά πάσα στιγμή διαθέσιμα όργανα, όχι για ανθρώπους με υποχρεώσεις απέναντι στην οικογένεια ή το κράτος· με τέτοια εργαλεία μπορούσε να κυβερνά άνετα, το μόνο που μετρούσε γι' αυτήν.

Κατά τα άλλα οι άγαμοι ιερείς, στη θέση της μίας και απαγορευμένης πια συζύγου, είχαν συχνά πολλές ερωμένες. Στην ακμή του Χριστιανισμού, τον 13ο αιώνα, ο πάπας Ιννοκέντιος Γ' αποκαλεί τους ιερείς «*πιο ανήθικους από τους λαϊκούς*», ο πάπας Ονώρτος Γ' βεβαιώνει: «*έχουν γίνει η καταστροφή και ο βρόχος των λαών*» και ο πάπας Αλέξανδρος Δ' πιστοποιεί «*ότι ο λαός, αντί να βελτιώνεται, οδηγείται στην πλήρη διαφθορά από τους κληρικούς*».

«Ό,τι γίνεται στα κρυφά είναι σαν να μη συνέβη· αμαρτία είναι μόνον αυτό που κραυγάζει». Αυτή ακριβώς είναι η συγκαλυμμένη ηθική αρχή που ισχύει και

σήμερα, αφού λόγου χάρη η ασέλγεια με έναν/μία εξομολογούμενο/η τιμωρείται με διαρκή μετάνοια και μετάθεση του ιερέα μόνον «αν το έγκλημα γίνει δημόσια γνωστό». Γενικά, ποτέ δεν ενοχοποιούσαν τον άντρα, αλλά κατά κανόνα αναθεμάτιζαν τη γυναίκα.

Οι μεγαλύτεροι διδάσκαλοι της Εκκλησίας όμως -ο Αμβρόσιος, ο Αυγουστίνος, ο Ιωάννης Χρυσόστομος- διέδιδαν ότι η γυναίκα δεν πλάσθηκε κατ' εικόνα και ομοίωση του Θεού, ότι είναι κατώτερο ον, προορισμένο να υπηρετεί τον άντρα και με διάφορες εκφράσεις υπαινίσσονταν μια σχέση παρόμοια με εκείνη μεταξύ κυρίου και δούλου. Στην ακμή του Μεσαίωνα ο Θωμάς Ακινάτης, που στα τέλη του 19ου αιώνα ακόμη, ανακηρύχθηκε πρώτος διδάσκαλος της καθολικής Εκκλησίας, στιγμάτισε τη γυναίκα ως σωματικά και πνευματικά κατώτερη, ένα είδος «ακρωτηριασμένου», «αποτυχημένου» άντρα. Το γεγονός ότι, δυστυχώς, γεννιούνται κορίτσια ο επίσημος φιλόσοφος της Εκκλησίας και προστάτης όλων των καθολικών σχολών και πανεπιστημίων το αποδίδει σε ένα άθλιο ανδρικό σπέρμα, σε χαλασμένο αίμα της μήτρας ή σε «υγρούς νοτιάδες», που με την πολλή βροχή δημιουργούν παιδιά με αυξημένη περιεκτικότητα νερού, δηλαδή κορίτσια.

Αυτή η συκοφαντική εκστρατεία, που συνεχίζεται σχεδόν μέχρι τις μέρες μας και πνίγει κάθε θετική παρατήρηση, δεν οδήγησε μόνο μέσα στους κύκλους της Εκκλησίας σε πολυάριθμους και υποτιμητικούς παραγκωνισμούς, αλλά λόγω της πολύ μεγάλης επιρροής του κλήρου είχε καταστρεπτικές συνέπειες σε όλους τους τομείς της ζωής. Η γυναίκα έχει υποστεί συνεχείς και πολύ μεγάλες αδικίες από νομική, οικονομική, κοινωνική και εκπαιδευτική άποψη. Επί αιώνες δεν είχε ούτε τη δικαιοπρακτική ικανότητα ούτε το δικαίωμα να κληρονομεί, δεν διέθετε περιουσία άξια λόγου, ενώ ως σύζυγος έπρεπε να υποτάσσεται στη θέληση του συζύγου.

Επί δύο χιλιετίες η Εκκλησία -όσο και αν το αμφισβητεί- δεν δυσφήμησε μόνο τη γυναίκα αλλά και τον γάμο. Από τον άγιο Ιουστίνο μέχρι τον Τερτυλλιανό και τον Ωριγένη, ο ευνούχος έχει εγκωμιασθεί περισσότερο από τον σύζυγο. Σύμφωνα με τον διδάσκαλο της Εκκλησίας Ιερώνυμο, οι παντρεμένοι ζουν «όπως τα ζώα», με τη συνουσία δεν διαφέρουν «σε τίποτε από τα γουρούνια και τα άλογα ζώα». Σύμφωνα με τον διδάσκαλο της Εκκλησίας Αυγουστίνο, οι παντρεμένοι θα λάβουν χειρότερες θέσεις στον Παράδεισο, μόνον ο «γάμος του Ιωσήφ και της Μαρίας», δηλαδή η συμβίωση με πλήρη εγκράτεια, είναι ο «αληθινός γάμος» και το καλύτερο θα ήταν αν τα παιδιά «σπέρνονταν με το χέρι όπως τα σπυριά των δημητριακών». Έτσι λοιπόν η ιδέα του γάμου ως μυστηρίου εμφανίσθηκε μετά την

παρέλευση της πρώτης χριστιανικής χιλιετίας, αφού μόνο τον 11ο και τον 12ο αιώνα άρχισε να δίδεται η συγκατάθεση ενώπιον του ιερέα, και επιπλέον η σύναψη γάμου αναγνωριζόταν και χωρίς τον ιερέα μέχρι τον 16ο αιώνα. Η Εκκλησία προσπαθούσε βέβαια συχνά να παρεμποδίσει την πραγματοποίηση γάμων και καταπολέμησε σκληρά τον δεύτερο γάμο (μιας χήρας ή ενός χήρου) χωρίς να τον απαγορεύει. Το σύνθημα που προτιμούσε ήταν: «Μετά την ποτίστρα τα γουρούνια ξανακυλιούνται στον βόρβορο».

Δραστικοί περιορισμοί επιβάλλονταν όμως και στην ίδια τη σεξουαλική επαφή των συζύγων, που κατά τον πρώιμο Μεσαίωνα απαγορευόταν: τις Κυριακές και τις αργίες, τις ημέρες προσευχής και μετάνοιας, κάθε Τετάρτη και Παρασκευή ή κάθε Παρασκευή και Σάββατο, το οκταήμερο μετά το Πάσχα και την Πεντηκοστή, τη σαρακοστή πριν από τα Χριστούγεννα, πριν ή και μετά τη μετάληψη, κατά την εγκυμοσύνη και μετά τον τοκετό, δηλαδή συνολικά οκτώ μήνες το χρόνο. Και στην ακμή του Μεσαίωνα, καθώς και αργότερα, σχεδόν τον μισό χρόνο. Οι παραβάσεις επέσυραν εκκλησιαστικές ποινές, ενώ η τιμωρία για τις ακολασίες, μέχρι τον 20ό αιώνα, ήταν η θεία δίκη: λεπρά, επιληπτικά, ακρωτηριασμένα, δαιμονισμένα παιδιά. Ως ηθικό πρότυπο η Εκκλησία συνιστούσε την γκαμήλα, που συνουσιάζεται μόνο μια φορά το χρόνο, και ιδιαίτερα τον θηλυκό ελέφαντα, που συνευρίσκεται μόνο κάθε τρία χρόνια.

Η Εκκλησία επέτρεψε τη συνουσία μεταξύ των συζύγων για δύο λόγους: Πρώτον, για να αποτρέψει την πιθανώς πιο ηδονική εξωσυζυγική σεξουαλικότητα –«το θηλυκό έχει το κοχυλάκι του», λέει ο Λούθηρος συνδιατυπώνοντας παραστατικά και την άποψη των Καθολικών, «για να προσφέρει στον άντρα ένα γιατρικό ώστε να αποφεύγονται οι ονειρώξεις και η μοιχεία». Ο δεύτερος λόγος ήταν ότι η Εκκλησία χρειαζόταν το γάμο για να προστίθεται στους πιστούς της νέο αίμα. «Αλλά και αν η εγκυμοσύνη τις κουράζει ή τελικά τους κοστίζει τη ζωή», όπως γράφει πάλι ο Λούθηρος με θαυμαστή ειλικρίνεια, «δεν πειράζει, αφήστε τις εγκύους να πεθάνουν, αυτός είναι ο προορισμός τους».

Αφού δεν γινόταν διαφορετικά και η σεξουαλική πράξη ήταν αναπόφευκτη, ας γίνεται τουλάχιστον σπάνια και χωρίς απληστία! Επί αιώνες η Εκκλησία θεωρούσε κάθε συζυγική πράξη αμαρτωλή, ενώ αργότερα έκρινε ως αναμάρτητη μόνο την επαφή που συνοδευόταν από μίσος για την ηδονή· η ηδονή ήταν πάντοτε βαρύ έγκλημα για τους χριστιανούς. Όταν μάλιστα το ζευγάρι επέλεγε μια στάση διαφορετική από τη δήθεν κανονική, τη θεάρεστη -η γυναίκα ανάσκελα, ο άντρας καταπρόσωπο από πάνω: σύμφωνα με ορισμένους ειδικούς η πιο ανηδονική και

στον εξωχριστιανικό κόσμο συχνά περιγεγλωμένη στάση, που αποκαλείται και «στάση των ιεραποστόλων»-, όταν λοιπόν το αντρόγυνο, αναζητώντας μεγαλύτερη απόλαυση, εφάρμοζε κάποια από τις ασυνήθιστες πρακτικές -τις οποίες οι ηθικολόγοι συζητούσαν συχνά και με γνώση όλων των παραλλαγών-, αυτό ήταν έγκλημα χειρότερο από τη δολοφονία. Οι θεολόγοι προτιμούσαν να συνιστούν στους συζύγους να συνευρίσκονται αισθανόμενοι αηδία για τη σεξουαλική ορμή, στο σκοτάδι της νύχτας και κατά το δυνατόν φορώντας και οι δύο το ειδικό ρούχο των μοναχών, ένα νυχτικό που κάλυπτε τα πάντα μέχρι τα νύχια των ποδιών και άφηνε μόνο μια μικρή τρύπα στην περιοχή του υπογαστρίου, αλλά και αυτό μόνο για να γεννιούνται και άλλα χριστιανόπουλα, άλλοι μελλοντικοί τηρητές της αγαμίας.

Ο Αυγουστίνος, ένας άντρας που δεν μπορούσε να λύσει τα ίδια του τα σεξουαλικά προβλήματα, που παρέπαιε συνεχώς μεταξύ λαγνείας και στέρησης, που με όλη του τη σοβαρότητα προσευχόταν: «*Δώσ' μου αγνότητα..., αλλά όχι αμέσως τώρα*», που έγινε ευσεβής αφού έζησε πρώτα άσωτο βίο, όταν η αδυναμία του για τις γυναίκες, όπως σε πολλούς άντρες που γερνούν, μετατράπηκε στο αντίθετο και εμφανίσθηκαν συμπτώματα (στον πνεύμονα και τον θώρακα) που για έναν ρήτορα ήταν ενοχλητικά, αυτός ο Αυγουστίνος λοιπόν δημιούργησε την κλασική πατρολογική θεωρία περί αμαρτιών, που καταδίκασε ιδιαίτερα τον σεξουαλικό πόθο και έτσι στάθηκε καθοριστική για τη χριστιανική ηθική και την τύχη πάμπολλων εκατομμυρίων δυτικών ανθρώπων (με σεξουαλικές αναστολές και δυσκολίες) μέχρι σήμερα, και όχι μόνον αυτών. Αγάπη για τον Αυγουστίνο είναι πάντοτε μόνον αγάπη για τον Θεό, ενώ ο έρωτας είναι κατά βάθος υπόθεση του διαβόλου, «απαίσιος», «καταχθόνιος», «φλέγων όγκος του σώματος», «τρομακτική θέρμη», «σήψη», «αηδιαστική λάσπη», «αηδιαστικό πύον».

Κατά την πρώτη περίοδο του Μεσαίωνα μπορούσε να επιβληθεί σε μια γυναίκα για μία και μόνο περίπτωση αυνανισμού (που δεν έβλαψε ποτέ κανένα και μόνο ευχαρίστηση προκαλεί) μέχρι και τρία χρόνια μετάνοια, κάτι που μπορούσε να σημαίνει, ανάλογα με τον τόπο και την εποχή: Τρία χρόνια χωρίς σεξουαλική επαφή, τρία χρόνια χωρίς ιππασία και ταξίδια με άμαξα, μόνο νερό και ψωμί. Όποιος όμως σκότωνε άνθρωπο στον πόλεμο, ή με διαταγή του κυρίου του σε περίοδο ειρήνης, εξιλεωνόταν πλέον μόνο με σαράντα μέρες μετάνοια! Σήμερα βέβαια μια αυνανιζόμενη γυναίκα εξιλεώνεται μετά από σύντομη μετάνοια και ένας στρατιώτης που σκοτώνει στον πόλεμο δεν χρειάζεται πια καμιά μετάνοια για να εξιλεωθεί· η μετάνοια είναι απαραίτητη μάλλον για εκείνον που ΔΕΝ

σκοτώνει, που αθετεί τον όρκο του στη σημαία. [...] Μερικά εκατομμύρια νεκροί στον πόλεμο δεν ενοχλούν, μας ανεβάζουν το ηθικό. Αλλά τι κακό που κάνει η συνουσία! Η σεξουαλική αμαρτία είναι τόσο διαβολική...

Επισκοπώντας την ιστορία δεν μπορεί κανείς να αρνηθεί, λιγότερο από όλους μάλιστα ένας θεολόγος της ηθικής, ότι σε όλες τις εποχές οι πιστοί εμπλέκονταν με τον ίδιο τρόπο στη σεξουαλική αμαρτία. Ο απόστολος Παύλος καταφέρεται κατά της σεξουαλικότητας με παρόμοιο τρόπο όπως ένας Σχολαστικός θεολόγος της πρώιμης ή της μεσαίας περιόδου ή ένας ηθικολόγος του 20ού αιώνα. Ήταν δηλαδή μάταιες οι παιδαγωγικές προσπάθειες δύο χιλιετιών; Φανερό είναι πάντως ότι ο καθολικός θεσμός της μετάνοιας δεν αποτρέπει τους πιστούς από την αμαρτία. Φανερό είναι επίσης ότι αυτό το γνώριζε ο κλήρος καλύτερα από οποιονδήποτε άλλον. Και δεν το ήξερε μόνο, αλλά -και αυτό είναι το πιο σημαντικό συμπέρασμα της επισκόπησης μας- δεν ήθελε τους ανθρώπους διαφορετικούς. Τέτοιους οπαδούς χρειαζόταν.

Στους πρωτοχριστιανικούς χρόνους όλα αυτά γίνονταν ίσως χωρίς υστεροβουλία, χωρίς φανερή ανειλικρίνεια. Η αυστηρότητα των αρχικών τιμωριών υποβάλλει τουλάχιστον αυτή την ιδέα. Όταν όμως η μία φορά της μετάνοιας έγινε δύο φορές και έπειτα μόνιμος θεσμός (όπως λέει ο Νίτσε: *«Ψιθυρίζει με τη γλωσσούλα, υποκλίνεται και... έχε γειά, και η νέα αμαρτιούλα σβήνει πάντα την παλιά»*), τότε άρχισε να γίνεται όλο και πιο σαφές ότι δεν επρόκειτο για χρηστά ήθη, για μια ηθική, για τη «βελτίωση» του αμαρτωλού, αλλά για τη δημιουργία εξαρτημένων ατόμων. **Ο κλήρος χρειάζεται την αμαρτία, ζει από αυτή. Και πολύ καλύτερα ζει από την αμαρτία που είναι η πιο συχνή και κατά συνέπεια το αγαπημένο του παιδί: τη σεξουαλική.** Μέχρι την πιο βαθιά ίνα του εγκεφάλου του και την τελευταία γωνιά του κρεβατιού του ο πιστός υποδουλώνεται μέσω της αμαρτίας στην Εκκλησία, αναπτύσσει από μικρό παιδί μια απέχθεια απέναντι στις ορμές, μπολιάζεται με τη συναίσθηση της αμαρτίας. Έτσι ξέρει ότι είναι αδύνατον να μείνει αναμάρτητος, ότι θα περιέρχεται συχνά και τακτικά σε συγκρούσεις, θα αμαρτάνει συνεχώς, θα αποτυγχάνει συνεχώς και μόνον ως ένοχος, ως αποτυχημένος μπορεί να έχει την εκκλησιαστική βοήθεια, την απαλλαγή από το βάρος της αμαρτίας, και να ελπίζει στην ποθητή αιώνια λύτρωση. Με άλλα λόγια πρέπει να παραμένει χειραγωγημένος, ελεγχόμενος, καταπιεσμένος. Ο κλήρος προπαγανδίζει και θέλει τη θυσία, την παραίτηση. Υπολογίζει στην «αδυναμία» της ανθρώπινης φύσης, για την οποία θρηνολογεί με ψευδευλάβεια, ενώ στην πραγματικότητα είναι η μεγαλύτερη ευτυχία γι' αυτόν, η

βάση της ύπαρξης του.

Ένας αδιάφορος χριστιανός, ή ένας άνθρωπος χωρίς θρήσκευμα, θα μπορούσε να πει: «Τι με ενδιαφέρει όλο αυτό το παρελθόν του χριστιανισμού, τι με νοιάζει η Εκκλησία σήμερα!», θα ήταν όμως μεγάλο λάθος και πολύ επικίνδυνο. Όσο μικρή και αν είναι σήμερα η πνευματική σημασία του Χριστιανισμού, τόσο μικρή όσο ποτέ πριν, ίσως μηδενική, επηρεάζει ωστόσο όχι μόνο την πολιτική και την οικονομία, αλλά και τη σεξουαλική ηθική, και μάλιστα αποφασιστικά. Έτσι ο χριστιανισμός επιδρά σε κάθε άνθρωπο του δυτικού κόσμου, ακόμη και πέρα από αυτόν, ακόμη και σε μη χριστιανούς και σε αντίπαλους του χριστιανισμού. Παραμένουν ακόμη καθοριστικά για τους επίσημους κώδικες της Ευρώπης και της Αμερικής αυτά που σκέφθηκαν πριν από δυόμισι χιλιάδες χρόνια μερικοί νομάδες αιγοβοσκοί. Υπάρχει ακόμη μια απτή σχέση ανάμεσα στις διεστραμμένες σεξουαλικές αντιλήψεις των προφητών της Παλαιάς Διαθήκης ή του απόστολου Παύλου και την ποινική δίωξη της ακολασίας στη Ρώμη, το Παρίσι ή τη Νέα Υόρκη.

Αυτή τη σύντομη επισκόπηση θα κλείσει δίνοντας το λόγο, όχι σε έναν αντίπαλο του Χριστιανισμού, αλλά στον θεολόγο Δημοσθένη Σαβράμη:

«Ζηλοτυπία, δολοφονία, αυτοκτονία, διαστροφές κάθε είδους, υποκρισία, πολυάριθμες ορμικές στερήσεις και επιθετικές συμπεριφορές, πλήρης πραγματοποίηση της γυναίκας [...] υποβιβασμός της συμβίωσης δύο ανθρώπων στο επίπεδο των ισόβιων δεσμών και παραμέληση των ΚΥΡΙΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ του γάμου και της οικογένειας, δηλαδή της ευθύνης και της φροντίδας για τα παιδιά, αυτοί είναι μερικοί από τους αμέτρητους καρπούς της αντισεξουαλικής ηθικής των Εκκλησιών, που ακόμη και σήμερα υποστηρίζουν, στο όνομα του Χριστού, με όλα τα μέσα και σε βάρος όλων των ανθρώπων, το καταστροφικό τους έργο στο πεδίο της σεξουαλικότητας».

Πηγή: Αποσπάσματα από το βιβλίο «Σεξουαλικότητα και Χριστιανισμός» (Karlheinz Deschner)